

Un homenatge a la Serra de Pàndols recorda les víctimes i els combatents de la Batalla de l'Ebre

L'acte commemorarà el 81è aniversari de l'inici de la batalla decisiva de la Guerra Civil

Soldats republicans a la riba de l'Ebre

La Serra de Pàndols serà l'escenari de l'acte anual d'homenatge a les víctimes i combatents de la Batalla de l'Ebre, organitzat amb motiu del 81è aniversari de l'inici de la Batalla de l'Ebre. La commemoració tindrà lloc dijous, 25 de juliol, al Cub de la Pau (cim de la cota 705 de la serra de Pàndols). Hi participaran tres membres de l'Agrupació de Supervivents de la Lleva del Biberó-41: Miquel Morera, Ramon Barons i Artur V. Tomàs, excombatents republicans a la Guerra Civil.

A partir de les 10.30h s'espera l'arribada dels assistents a la Cota 705 de la serra de Pàndols. A les 12 h tindran lloc els parlaments oficials i l'ofrena floral al Cub de la Pau. La cloenda serà a les 13h.

El primer homenatge, organitzat per l'Agrupació de Supervivents de la Lleva del Biberó-41, va tenir lloc l'any 1989. Des de llavors es commemora l'inici de la batalla decisiva de la Guerra Civil en record de totes les víctimes i supervivents. Enguany, com des de fa uns anys, l'acte ha estat organitzat per pel Consorci Memorial de les Terres de l'Ebre (COMEBE), el Consell Comarcal de la Terra Alta i l'Ajuntament de Pinell de Brai.

Agrupació de Supervivents de la Lleva del Biberó-41

Esta associació, fundada el 1983, agrupa els excombatents de la Guerra Civil pertanyents a la lleva republicana de 1941, coneguda popularment com la Lleva del biberó. La van formar uns 27.000 joves d'entre 17 i 18 anys que el 12 d'abril de 1938 van ser mobilitzats per la II República Espanyola a Catalunya. Tres mesos després van participar a la batalla de l'Ebre. També integra soldats de la mateixa generació que van fer la guerra amb l'exèrcit franquista. El 1999, l'Agrupació de Supervivents de la Lleva del Biberó va rebre la Creu de Sant Jordi.

La "Punta Alta" i la Batalla de l'Ebre

La cota 705 de la Serra de Pàndols, altrament coneguda com "la Punta Alta", va ser un espai clau de la batalla de l'Ebre, iniciada el 25 de juliol de 1938 en creuar el riu les tropes republicanes. Amb l'ocupació de la cota 705, el mateix 25 de juliol, els republicans podien controlar les cotes del voltant i la vall, així com el nucli de Pinell de Brai i part de la serra de Cavalls.

A primers d'agost, l'exèrcit franquista es va preparar per desallotjar els republicans de Pàndols. Durant 10 dies, entre el 9 i el 19 d'agost, es va combatre cota per cota, en condicions gairebé impossibles, sense aigua ni camins per on avançar. Amb un alt cost en vides humanes, les forces franquistes van conquerir la cota 705 el 13 d'agost i van aconseguir allunyar els republicans de Gandesa, però no els van expulsar definitivament de la Serra, on les forces republicanes romandrien fins al 3 de novembre, tot just abans de la seua retirada definitiva a l'altre costat.